

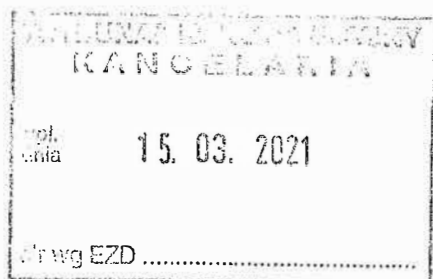
Adwokat
Robert Płuciennik

Kancelaria Adwokacka
90-513 Łódź ul. Andrzeja Struga 26
Budynek A, IV Piętro

Łódź, dnia 10 marca 2021 r.

TRYBUNAŁ KONSTITUCYJNY
Rzeczypospolitej Polskiej

Al. Szucha 12a,
00-918 Warszawa

Wnoszący skargę:

Małżonkowie wspólnie prowadzący
przedsiębiorstwo:
P R wspólnik spółki cywilnej

K R wspólnik spółki
cywilnej

Reprezentowani z wyboru przez
Adwokata Roberta Płuciennika
Kancelaria Adwokacka
w Łodzi,
90-513, ul. A. Struga 26, Budynek A, IV
Piętro
Wpisany na listę adwokatów uchwałą Okręgowej
Rady Adwokackiej w Łodzi z dnia 22.12.2009 roku
nr wpisu 693

*Data zakończenia postępowania w przedmiocie
stwierdzenia właściwego sądu cywilnego*

12.2020 r

Sygn. akt

Sądu Okręgowego w

doręczony pełnomocnikowi w dniu 12.2020 r.

skarga wolna od opłat

SKARGA KONSTITUCYJNA

Jako pełnomocnik skarżących, pełnomocnictwo w załączeniu, na podstawie art. 53 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym

1. Zaskarżam przepis art. 34 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego w brzmieniu ustalonym Dz.U z 2019 r. poz. 1469 obowiązujący od dnia 7 listopada 2019 roku.
2. w/w przepisowi naruszenie praw i wolności:

- a) do wynikającego z art.2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawa obywatel do państwa sprawiedliwego poprzez naruszenie zasady demokratycznego państwa prawa rozumianej jako wymóg prawidłowej legislacji i naruszenie tego wymogu poprzez sformułowanie przepisu w sposób, który niesprawiedliwie odsyła wierzycieli świadczeń pieniężnych do sądu właściwego dla miejsca spełnienia świadczenia niepieniężnego jako świadczenia wzajemnego.
- b) zasady równości wobec prawa wynikającej z art.32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez nadaniu zaskarżonemu przepisowi takiej treści, która utrudnia dochodzenie roszczeń pieniężnych poprzez określenie jako wyłącznej właściwości sądu miejsca spełnienia świadczenia niepieniężnego.

w związku z

- c) Zasadą prawa do sądu wyrażoną w art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie prawa do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej zgodnie z wymogami sprawiedliwości poprzez ukształtowanie dla wierzyciela świadczenie pieniężnego w ten sposób, że jest on zmuszony kierować sprawę do sądu właściwego dla spełnienia świadczenia niepieniężnego (czyli w przeważającej większości przypadków do sądu właściwego dla drugiej strony umowy), co dla takiego wierzyciela, generuje dodatkowe koszty w sytuacji niezaspokojenia jego roszczenia o charakterze pieniężnym.
3. W związku z powyższym wnoszę, aby Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją RP zaskarżonego niniejszą skargą przepisu normatywnego w zakresie, o którym mowa w pkt. 1 skargi tj. **w całości**.
 4. Wskazuję, jako datę doręczenia orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie stwierdzenia właściwości sądu datę 12.2020 roku udokumentowaną potwierdzeniem z danych elektronicznych Poczty Polskiej.
 5. Informuję, że od postanowienia Sądu Okręgowego w sygn. akt. nie został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia albowiem środki te nie przysługują.
 6. skarżący wnoszą na podstawie art. 80 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym o nieujawnianie jego danych osobowych w opublikowanym postanowieniu, o którym mowa w art. 61 ust. 4 ustawy w przypadku jego wydania.
 7. Na podstawie art. 54 i 55 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym wnoszę o określenie wysokości kosztów i orzeczenie o zwrocie tych kosztów na rzecz skarżących.
 8. Na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym załączam
 - a) Postanowienie ostateczne Sądu Okręgowego w wydane w dniu listopada 2020 roku w sprawie i doręczone wraz z uzasadnieniem w dniu grudnia 2020 roku – oryginał odpisu wraz kopertą plus 4 kopie - Załącznik nr 1
 - b) Poprzedzające postanowienie Referendarza Sądowego wydane w sprawie w dniu maja 2020 roku,– oryginał odpisu plus 4 kopie - Załącznik nr 2
 - c) Skargę Skarżących na orzeczenie referendarza sądowego z dnia lipca 2020 roku – oryginał przesłanego skarżącemu plus 4 kopie- Załącznik nr 3

- d) Postanowienia Sądu Rejonowego Ł
wydane w dniu sierpnia 2020 roku w sprawie
plus 4 kopie- Załącznik nr 4
- e) Zażalenie na w/w postanowienie z dnia września 2020 roku plus 4 kopie- Załącznik
nr 5

PRZEDSTAWIENIE STANU FAKTYCZNEGO I UZASADNIENIE ZARZUTÓW NIEZGODNOŚCI Z KONSTITUCJĄ

Stan faktyczny

Pozwem z dnia kwietnia 2020 roku skarżący małżonkowie jako powodowie w zakresie prowadzonej wspólnie spółki cywilnej wnieśli o zasądzenie od kontrahenta kwoty pieniężnej za dostarczony temu kontrahentowi i niezapłacony towar. Siedziba kontrahenta znajdowała się w , siedziba skarżących w W pozwie skarżący jako powodowie powołali się jako podstawę właściwości art. 34 k.p.c. i 454 k.c. czyli na tzw. dług pieniężny oddawczy, który powinien być spełniony w siedzibie wierzyciela tego długu. Stan faktyczny opisany w postanowieniu Referendarza Sądowego z dnia maja 2020 roku jest stanem zgodnym i skarżący ten stan faktyczny potwierdzają.

Istotą skargi jest to, że postanowieniem z dnia maja 2020 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w sprawie postanowił stwierdzić niewłaściwość tego Sądu i przekazać sprawę jako właściwemu do Sądu Rejonowego w Z na podstawie art. 200§1¹ k.p.c. oraz 200§1⁴ k.p.c. w zw. z art. 27 §1 k.p.c. powołując się w treści uzasadnienia na treść przepisu art. 34 §2 k.p.c. w brzmieniu ustalonym od dnia 7 listopada 2019 roku. Art. 34 §2 k.p.c. stanowi bowiem od dnia 7 listopada 2019 roku, że miejscem wykonania umowy, które oprócz właściwości ogólnej pozwanego może stanowić właściwość przemienną sądu jest miejsce wykonania umowy, za które zgodnie z tym przepisem uważa się miejsce spełnienia tzw. świadczenia charakterystycznego dla umów danego rodzaju, w szczególności w przypadku:

1. Sprzedaży rzeczy ruchomych – miejsce, do którego rzeczy te zgodnie z umową zostały lub miały być dostarczone,
2. Świadczenia usług – miejsce, w którym usługi zgodnie z umową, były lub miały być świadczone

W efekcie jak przyjął Sad w osobie Referendarza od listopada 2019 roku wierzyciel wierzytelności pieniężnej nie ma możliwości posilkowaniem się treścią art. 454 k.c. i ma do wyboru albo Sąd właściwości ogólnej pozwanego albo Sąd spełnienia tzw. świadczenia charakterystycznego. W efekcie w sytuacji dostarczania towaru do siedziby kontrahenta wybór Sądu właściwego jest de facto wyłączony, gdyż Sąd właściwy dla świadczenia charakterystycznego i Sąd właściwości ogólnej kontrahenta to ten sam Sąd.

Na w/w orzeczenie Referendarza skarżący złożyli w dniu 07.2020 roku skargę, w wyniku której Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia sierpnia 2020 roku w sprawie uznał, że orzeczenie referendarza straciło moc podtrzymał stanowisko stwierdzając swoją niewłaściwość. Postanowienie to zostało zaskarżone przez skarżących zażaleniem w dniu .09.2020 roku. Zażalenie to zostało oddalone prawomocnie postanowieniem Sądu Okręgowego w z dnia listopada 2020 roku w sprawie , które wraz z uzasadnieniem zostało doręczone pełnomocnikowi skarżących w dniu .12.2020 r.

Postanowienie to jest prawomocne i ostateczne w kwestii wypadkowej dotyczącej właściwości Sądu i nie służą żadne środki odwoławcze od niego w tym nadzwyczajne środki zaskarżenia.

Uzasadnienie niezgodności

Norma art. 34 §2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego w brzmieniu ustalonym Dz.U z 2019 r. poz. 1469 obowiązującym od dnia 7 listopada 2019 roku jest niezgodna z Konstytucją i wskazanymi w petitum skargi wzorcami. Przepis ten narusza bowiem prawo do sądu rozumiane jako osobiste publiczne prawo podmiotowe oraz jako podstawowy środek ochrony konstytucyjnych wolności i praw w zakresie w jakim to prawo zobowiązuje ustawodawcę do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej zgodnie z wymogami sprawiedliwości. Trybunał Konstytucyjny podkreślał, że „w państwie prawnym prawo do sądu nie może być rozumiane jedynie formalnie jako dostępność drogi sądowej w ogóle, lecz i materialnie, jako **możliwość prawnie skutecznej ochrony praw na drodze sądowej**” (W. 14/94, OTK w 1995 r., cz. I, s. 219)” (TK – SK 12/99) Dla sprawiedliwego rozpoznania sprawy kluczowe jest prawo do jej rozpoznania przez sąd właściwy. Pojęcie sądu właściwego ma charakter autonomiczny i oznacza wymóg takiego ukształtowania procedury sądowej, która jest **adekwatna do charakteru materii rozstrzyganej przez sąd**.

Zdaniem skarżących, niekonstytucyjność zaskarżonego przepisu przejawia się w tym, że stwarzają one dodatkową przeszkodę instytucjonalną dla wierzycieli świadczeń pieniężnych, którzy pomimo tego, że przepis art. 454 kodeksu cywilnego nakłada ich dłużników obowiązek zapłaty za towar lub usługę w miejscu ich zamieszkania lub siedziby, to w sytuacji braku tej zapłaty muszą swoich praw dochodzić w sądzie właściwym bądź dla ich dłużnika według właściwości ogólnej bądź z mocy zaskarżonego przepisu, w miejscu spełnienia świadczenia charakterystycznego tj. świadczenia niepieniężnego, które przy uwzględnianiu specyfiki dzisiejszego obrotu gospodarcze znajduje się zazwyczaj poza miejscem siedziby takiego wierzyciela. Narusza to zasadę adekwatności materii, która wynika wprost z prawa cywilnego materialnego tj. art. 454 kodeksu cywilnego. Implikuje to dla takiego wierzyciela konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z prowadzeniem postępowania przed sądami często znacznie oddalonymi od ich siedziby lub miejsca zamieszkania i to w sytuacji, gdy wierzyciel taki nie otrzymał zapłaty za przekazany towar lub wykonaną usługę. Zasada adekwatności wyrażona przez ustawodawcę w art. 454 k.c. stanowi, że dług w pieniądzu powinien być oddany wierzycielowi w jego miejscu zamieszkania lub siedziby, gdyż wierzyciel taki nie ma obowiązku ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z oddaniem długu w szczególności kosztów związanych z udaniem się po pieniądze do dłużnika. W przypadku konieczności zainicjowania procesu sądowego wierzyciel taki biorąc pod uwagę praktykę postępowania sądowych korzysta w przeważającej części spraw z pomocy pełnomocników - profesjonalistów, co także generuje po jego stronie dodatkowe koszty związane ze zwiększonym nakładem pracy i przede wszystkim nakładem czasu takiego pełnomocnika. Nadto zaskarżony przepis sprawia także, że dochodzenie na drodze sądowej znacznej części wierzytelności z uwagi na ich wysokość staje się nieopłacalne w porównaniu do kosztów związanych z ich dochodzeniem. I teraz o ile dla dużych przedsiębiorców jest to kwestia pomijalna, to dla przedsiębiorców małych i średnich oraz szczególnie mikroprzedsiębiorców może stanowić bardzo istotną przeszkodę do dochodzenia swoich praw. Dla przedsiębiorcy jednoosobowego bowiem, kwota wierzytelności oscylująca w granicach złotych może być kwotą kluczową z punktu widzenia opłacalności prowadzenia firmy. Stąd też zakazany przepis regulując materię właściwości narusza wzorce konstytucyjne, gdyż zmusza takiego przedsiębiorcę do dochodzenia swoich roszczeń przed sądem innym niż sobie właściwego miejsca zamieszkania.

Skutkiem zatem zaskarżonego przepisu (wprowadzeni go do obrotu prawnego z dniem 7 listopada 2019 roku) jest, w ocenie skarżących, ograniczenie prawa do sądu wierzycieli świadczeń

poprzez ukształtowanie przepisu w sposób niezgodny z zasadą prawidłowej legislacji i sprawiedliwości społecznej albowiem sprzeczny z zasadami wynikającymi z prawa cywilnego – a to art. 454 kodeksu cywilnego.

Zdaniem skarżących, zaskarżony przepis narusza także zasadę równości związaną ściśle z prawem do sądu. Różnicuje bowiem pozycję stron umów wzajemnych. Wprowadza w ten sposób nierówność pomiędzy sytuacją wierzyciela świadczenia niepieniężnego i wierzyciela świadczenia pieniężnego w przypadku braku zapłaty za towar lub usługę na niekorzyść sytuacji wierzyciela świadczenia pieniężnego. Zasada równości stanowi zasadę ustrojową, zasadę ogólną mającą znaczenie dla całego katalogu praw konstytucyjnych oraz publiczne prawo podmiotowe do równego traktowania. Trybunał Konstytucyjny uznaje, że jest to prawo drugiego stopnia. Porównanie skutków wprowadzenie normy art. 34 §2 k.p.c. prowadzi do wniosku, że różnicowanie możliwości złożenia pozwu jest aksjologicznie nieuzasadnione. Co więcej quazi kolizja normy art. 34§2 k.p.c. z normą art. 454 k.c. również prowadzi do wniosku, że z punktu widzenia znaczenia dla danej regulacji prawnej sytuacja wierzyciela świadczenia niepieniężnego jest dalece uprzywilejowana w stosunku do jego kontrahenta, którym jest winny zapłatę. W oparciu cechy relewantne tych dwóch typów wierzycieli jako stron umowy dojść trzeba do wniosku, że w realiach obrotu rynkowego cechującego się tym, że w znakomitej większości przypadków towary i usługi wykonywane są poza miejscem zamieszka lub siedziby dostawcy towarów i usług i z odroczonym terminem płatności wierzyciel świadczenia pieniężnego traktowany jest przez przepis art. 34 §2 k.p.c. w sposób nierówny – wyraźnie gorszy. Ujmują bowiem sprawę umowy cywilnoprawnej aksjologicznie to strona umowy, która wykonuje usługę lub dostarcza towar nie może mieć gorszej pozycji niż strona umowy, która za ten towar lub usługę ma zapłacić. Interesem państwa prawnego o społecznej gospodarce rynkowej powinno być kształtowanie prawa w taki sposób, żeby chronić należycie tych, którzy swoje obowiązki wykonują prawidłowo a nie tych co zwlekają z zapłatą. Wprowadzenie przepisu art. 34§2 k.p.c. od dnia 7 listopada 2019 roku zasadę tę podważyło, albowiem stworzyło wyraźną nierówność stron umów wzajemnych. Zasada równości wymaga zachowania równości na płaszczyźnie zarówno stanowienia prawa oraz na płaszczyźnie stosowania prawa. Równe traktowanie osób wymaga, by organy stanowiące prawo dokonywały działalności prawotwórczej bez nieuzasadnionego różnicowania tj. by nie traktowały odmiennie osób ze względu na takie ich cechy, które nie są prawnie relewantne. Podstawowymi uprawnieniami wynikającymi z art. 32 ust. 1 Konstytucji są: prawo żądania stanowienia prawa o takiej samej treści względem wszystkich podmiotów podobnych oraz żądanie zaprzestania nieuzasadnionego różnicowania. Równocześnie jednak stanowi ona podstawę horyzontalnego wymiaru praw konstytucyjnych, innymi słowy, bezpośrednio lub pośrednio kształtuje relacje między osobami. Kształtując prawo wierzycieli pieniężnych w prawie cywilnym procesowym (art. 34 §2 k.p.c.) i prawie cywilnym materialnym (art. 454 k.c.) w sposób zróżnicowany uznać należy za przekroczenie przez ustawodawcę a więc Państwo granicy uzasadnionego różnicowania podmiotów prawa cywilnego, skutkującego w znaczeniu horyzontalnym zbyt dużym pokrzywdzeniem wierzycieli świadczeń pieniężnych w relacjach a w relacjach wertrykalnych z Państwem. W ocenie skarżących wprowadzenie zaskarżonego przepisu doprowadziło do sytuacji tzw. pośredniej dyskryminacji wierzycieli świadczeń pieniężnych. Mamy z nią do czynienia w sytuacji, gdy prawo wprost nie przewiduje nieuzasadnionego i kwalifikowanego zróżnicowania, jednak nie zapobiega powstaniu sytuacji faktycznej, w której takie zróżnicowanie występuje. Po wprowadzeniu bowiem art. 34 §2 k.p.c. do systemu prawa cywilnego procesowego znacząco utrudnia faktyczne dochodzenie zapłaty wierzycielom świadczeń pobieżnych poprzez stworzenie dodatkowych barier faktycznych.

W związku z powyższym wnoszę jak na wstępie.

Załączniki:

- 1) pełnomocnictwo szczególne,
- 2) 4 kopie skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami,
- 3) dokumenty wymienione w pkt. 8
- 4) informacja z systemu poczty polskiej dokumentująca datę doręczenia postanowienia kończącego ostatecznie kwestię wпадkowa ustalenia właściwości Sądu powszechnego.

Robert Pluciennik
ADWOKAT